

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

INFORMATION OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD I RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Räddningstjänst för alla

#3

2023

Räddningstjänsten och gruvnäringen - vad kan vi lära av varandra?

Gruvnäringen har lyckats rekrytera kvinnor. Vad är hemligheten? Karin Stöckel, Gruvkvinnorna, är en av talarna på NJR-konferensen i Kiruna 28–29 november.

Machostämpeln är väl så stark som räddningstjänstens. Ändå är det betydligt högre andel kvinnor i gruvorna än på brandstationerna.

I år har Räddningstjänsten Kiruna sekretariatet för Nätverket Jämställt Räddningstjänst, och NJR:s höstkonferens inleds i Kirunas underjordsgruva. Där pratar bland andra Karin Stöckel som var sommarprat�are i P1 2022, och en av initiativtagarna till nätverket Gruvkvinnorna. På NJR-konferensen berättar hon om åtgärder som gett resultat för att attrahera till branschen, men också om motstånd.

Räddningschef Thomas Winnberg berättar om hur räddningstjänsten i Kiruna arbetar med frågorna.

En annan föreläsare är Isabelle Franzén, personlig tränare och hälsoutvecklare. Hon ger tips till medarbetare och chefer om hur arbetsuppgifter och träning bör anpassas under och efter graviditet. Utgångspunkten är att

Karin Stöckel är en av initiativtagarna till nätverket Gruvkvinnorna.

undvika att begränsa kvinnor i onödan. Bland föreläsarna finns också Ellen Poggats Sarri under rubriken "Hur hade döttrarnas roll i renskötseln blivit om det funnits en bror?" samt Matti Blind Berg, ordförande i Svenska samernas riksförbund.

Läs mer och anmäl dig på:

[NJR-konferens 2023](#)

Anmäl senast 20 oktober.

Coacherna coachas i årets Gender coach

Årets Gender coach-program har startat. Nytt för i år är att coacherna får en egen utbildning.

– Det är nämligen inte helt enkelt att coacha rätt. Med utbildningen utvecklas coacherna, säger Ola Mårtensson, handläggare på MSB.

Syftet med MSB:s Gender coach-program är att utbilda chefer till ökad självkännedom så att de blir bättre på att leda mångfaldsarbetet i sina organisationer. I år går fyra kvinnor och tretton män programmet. Under hösten deltar de i två internat med föreläsningar, har hemuppgifter och digitala föreläsningar.

Varje deltagare har dessutom en personlig coach som har återkommande samtal med deltagaren.

Samtliga coacher jobbar, eller har jobbat, i räddningstjänsten.

– Vi hoppas att de ska kunna vara coacher också i framtiden, säger Ola Mårtensson.

NJR-medlemmar får tips om träning för gravida

Hur ska en gravid brandman träna? Och efter förlösningen, vilken träning är bäst inför att hon ska tillbaka till jobbet?

NJR kommer att erbjuda alla sina medlemsorganisationer en onlineföreläsning i ämnet med Isabelle Franzén som också föreläser på NJR:s konferens i Kiruna. Föreläsningen utformas speciellt för räddningstjänsten, den blir runt en timme lång och riktar sig både till arbetsgivare, kvinnor som är brandmän och deras arbetskamrater.

Dessutom har medlemsorganisationerna möjlighet att på NJR:s bekostnad låta sina gravida medarbetare få fem individuella möten online med Isabelle Franzén för att göra upp träningsprogram som är anpassade efter personens egna förutsättningar.

Hälsoutvecklaren Isabelle Franzén är en av talarna i Kiruna i november.

Träff för fler nätverk

Räddningstjänster som är medlemmar i NJR och som redan har ett lokalt nätverk för jämställdhet och mångfald, liksom de som funderar på att starta ett, samlas i Uppsala den 24 oktober.

Syftet med träffen är att dela med sig av erfarenheter och att stötta varandra.

Missade ni sista anmälningdagen?

Det kan finnas plats kvar. Mejla jamstalldaraddningstjanster@gmail.com

”Pride är inte politisk korrekthet – nödvändigt för att lösa uppdraget”

– Vi har inte råd att avstå från några grupper. Det sa Tim Ole Simonsen i sin föreläsning på Stockholm Pride.

Cecilia Looström är chef för MSB:s avdelning för räddningstjänst och olycksförebyggande och var en av talarna vid samlingen före paraden den 5 augusti.

– Att MSB och räddningstjänsten går i Prideparaden handlar inte om politisk korrekthet. Det är nödvändigt för att lösa vårt uppdrag. Vi måste bli bättre på att attrahera breda grupper och få dem att stanna kvar.

Dagens huvudtalare Tim Ole Simonsen, operativ chef på räddningstjänsten i Köpenhamn, var inne på samma spår.

– Fortfarande kan jag få frågan ”varför ska vi engagera oss i Pride?” Svaret är: ”varför inte?!” Vi har brist på arbetskraft och har inte råd att avstå från några grupper.

Själv hade han jobbat länge i räddningstjänsten och var nyskild från sin fru när han långsamt kom fram till att hans kommande partner skulle vara en man. Han var rädd för att berätta för familjen och vännerna – och mest rädd för vad kollegorna skulle säga.

– Men det gick bra. Jag har bara mött vänliga människor som hjälpt och stöttat mig.

– Samtidigt är absolut inte alla arbetsplatser trygga för den som är annorlunda. Inom räddningstjänsten är jargongen ett av de stora problemen.

Efter att han kommit ut väcktes frågan hos honom ”är jag verkligen den ende homosexuelle i organisationen?”

Han var en av 20 personer från räddningstjänsten, ambulansen och försvaret som för elva år sedan frågade sina respektive chefer om de fick gå uniformsklädda i Köpenhamn Pride. De fick ja, om än inte särskilt entusiastiskt.

– I år var det 250 personer i vår blåjussektion. Och vi gör skillnad. En av mina arbetskamrater stod och tittade på paraden tillsammans med sin man. När han såg oss bestämde han sig för att våga vara öppen på jobbet.

De bilder Tim Ole Simonsen visade från den första blåjusmanifestationen på Pride i Köpenhamn till den senaste, påminner mycket om bilderna från räddningstjänsten på Stockholm Pride.

Från en liten sammanbiten skara till ett uppsluppet dansande gäng med brandbil, vattenspruta och regnbågsflaggor.

I år gick ett 60-tal personer tillsammans i MSB:s och räddningstjänstens sektion.

Tim Ole Simonsen från räddningstjänsten i Köpenhamn höll en kort föreläsning och gick sedan med i paraden.

RVäst har överträffat politiskt procentmål

Räddningstjänsten Väst har hela 30 procent kvinnor bland de heltidsanställda brandmännen. Inte 24 procent som förra infobladet felaktigt hävdade.

År 2016, efter att RVästs direktion hade inspirerats på RSYds slutkonferens efter projektet Brandstation för alla, satte direktionen målet att av brandmännen på heltid skulle andelen kvinnor vara 25 procent år 2025.

Målet överträffades alltså redan vid årsskiftet 2022/2023.

– Att det finns en tydlig politisk vilja är en av de viktigaste faktorerna för att få resultat. Det, och att tillsätta resurser. Att vi har inrättat en tjänst som verksamhetsutvecklare betyder mycket, säger Jan Sjöstedt, förbundsdirektör i RVäst.

Direktionen satte samtidigt målet att andelen kvinnor bland deltidsbrandmännen skulle vara 15 procent år 2025.

– Vi ligger nästan på 11–12 procent, så där har vi en bit kvar. Överhuvudtaget är att rekrytera till deltiden en av svensk räddningstjänsts viktigaste uppgifter, det måste vi lägga krut på.

Workshoppar för fler deltidsbrandmän

Runt om i Sverige är det brist på deltidsbrandmän, räddningstjänstpersonal i beredskap. Under oktober håller MSB workshoppar med räddningstjänsten för att diskutera hur personalförsörjningen ska lösas. Bland annat redovisas en studie över hur brandmännen skildras i tryck och digitalt, liksom ett projekt för att locka underrepresenterade grupper.

Stockholm 12 oktober, Göteborg 17 och Umeå 24 oktober är platserna och datumen för workshopparna.

Läs mer på:

<https://www.msb.se/sv/aktuellt/kalender/2023/oktober/workshop--personalforsorjning-av-deltidsbrandman/>